

de sig ikke værdige til denne Tillid, er den ene rigtige Vej at gaa: næste Gang at vælge nogle andre. Det kan saa vel være, at ved dette Valg Ædruelighedsspørgsmaalet kommer til at spille en Rolle; deri ser jeg ingen Ulykke, disse Spørgsmaal maa ligesom andre vigtige og betydningsfulde Spørgsmaal kunne faa deres Betydning ved et Valg. Derimod tror jeg rigtignok, at en Kommuneafstemning med dertil hørende hidsig Agitation vil kunne virke meget uheldigt, der vil skabes en Ophidselse og en Bitterhed, som ogsaa i Fremtiden og paa andre Omraader kan virke lidet heldigt tilbage. Den Afgørelse, man faar ved Kommuneafstemning, vil efter min Mening ogsaa langt fra være saa god og paalidelig som den, man kan faa ved at overlade Sagen til Kommunalbestyrelsernes Afgørelse. En Kommuneafstemning vil jo ske i Øjeblikkets Hede, kan man sige, der vil finde en hidsig Agitation Sted, man bliver mere og mere ophidset paa den ene og den anden Side, man fæster sig ved enkelte Slagord, og ud fra dem stemmer man, medens en virkelig alvorlig, grundig og saglig Overvejelse ikke finder Sted. En saadan kan man derimod ganske anderledes haabe, ja, stole paa vil finde Sted i Kommunalbestyrelserne, hvor man dog maa gaa ud fra at Kommunens bedste Mænd sidder, og hvor Medlemmerne er trænet til at træffe Afgørelser, som de senere i Modsætning til de enkelte stemmende skal bære Ansvar for, og som de derfor har god Grund til at overveje baade to og tre Gange, naar det gælder vigtige Sager. I Henhold til disse Betragtninger har altsaa nogle af Udvalgets Medlemmer under Nr. 36 foreslaaet at stryge Kommuneafstemningerne, og til Ændringsforslag Nr. 36 knytter sig saa en Række Ændringsforslag rundt omkring, idet man naturligvis maa lade alle de Bestemmelser, der andre Steder i Loven findes angaaende Kommuneafstemning, gaa ud.

Andre Medlemmer har stillet Ændringsforslagene under Nr. 37 og 38. De har ikke villet gaa saa vidt som til helt at udelukke Kommuneafstemning, men mener, at Kommuneafstemningerne nu gennem den Maade, hvorpaa de har været praktiseret, har faaet en saadan Hævd, at man maa blive ved dem. Men disse Medlemmer ønsker dog at kræve saa stærke Garantier som muligt

imod, at Kommuneafstemningerne fører til uheldige Resultater, og i Henhold til disse Betragtninger foreslaar disse ærede Medlemmer at ændre Reglerne for Kommuneafstemning saaledes, at der bliver større Garantier. Ogsaa dertil knytter sig forskellige Ændringsforslag rundt omkring i Lovforslaget.

Sidst kommer jeg saa til Ændringsforslagene under Nr. 39 og 41. Der er her Spørgsmaal om, hvorvidt der skal gives Erstatning til den beværtningsdrivende, der, naar hans Tid er udløbet, ikke faar sin Adkomst fornyet, uden at dette skyldes noget misligt Forhold fra hans Side. I Ædruelighedskommissionen foreslog Flertallet, at der under saadanne Omstændigheder skulde gives en vis moderat Erstatning; der blev foreslaaet forskellige Bestemmelser for at sikre imod overdreven Erstatning eller mod, at Misbrug skulde finde Sted. Et Mindretal i Ædruelighedskommissionen vilde imidlertid ingenlunde gaa saa vidt, det vilde i Almindelighed slet ingen Erstatning give, naar Adkomsten ikke blev fornyet; kun, naar det under ganske særlige Omstændigheder var blevet tilsagt den paa-gældende, at han vilde faa Erstatning, hvis hans Adkomst ikke blev fornyet, kunde det ske, men det skulde altsaa være et rent Undtagelsestilfælde. Dette Mindretalsforslag blev optaget i Lovforslaget af den daværende Indenrigsminister, og det er blevet staaende i Lovforslaget indtil nu. Forslagsstillerne under Nr. 39 og 41 foreslaar imidlertid at vende tilbage til Ædruelighedskommissionens Flertalsforslag; man mener, at naar en Næringsadkomst ikke bliver fornyet, skønt der ikke kan bebrejdes den beværtningsdrivende noget, er det for ham en betydelig Kalamitet. Det er i alle Tilfælde en betydelig Kalamitet, og som jeg før nævnte, er jeg ogsaa for mit Vedkommende meget betænkelig ved at forlade de nugældende Regler om, at man efter Omstændighederne kan give Adkomsten paa Livstid. Men naar man endelig vil give Bevillingerne paa kortere Tid, saa at den næringsdrivende er udsat for, at de ikke bliver fornyet, synes det mig, at man, naar man vil være retfærdig mod den næringsdrivende, bør give Adgang til en vis moderat Erstatning. Dette vil i Virkeligheden ogsaa være i Samfundets Interesse, thi naar